

Халқ сўзи

Ўзбекистон —
келажаги
буюк
давлат

2023 йил — ИНСОНГА ЭЪТИБОР ВА СИФАТЛИ ТАЪЛИМ ЙИЛИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

WWW.XS.UZ

E-mail: Info@xs.uz

2023 йил 30 август, № 181 (8524)

Чоршанба

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодни телефонингиз орқали сканер қилинг.

УЛУҒ АЙЁМ ОЛДИДАН БАРЧА СОҲАЛАРДА ЮКСАК НАТИЖАЛАР ҚАЙД ЭТИЛМОҚДА

Президент Шавкат Мирзиёев 29 август куни Тошкент шаҳридаги бунёдкорлик ишлари, турли соҳаларда ишга туширилаётган янги объектлар билан танишди.

Мустақиллик ҳалқимизга эркинлик, рўшнолик олиб келганидек, ҳар йили бу айёмда яхшилиғи янгиликлар кўп бўлади. Бу йил ҳам барча ҳудудда иқтисодий-ижтимоий иншоотлар ишга туширилмоқда.

Улуғ айём олдида давлатимиз раҳбари пойтахтимиздаги ана шундай бунёдкорлик ишлари билан танишди.

Президентнинг 2022 йил 27 апрелдаги божхона маъмуриятчилигини янада такомиллаштиришга доир Фармонида соҳани рақамли трансформация қилиш, хизматлар сифати ва тезкорлигини ошириш чора-тадбирлари белгиланган эди. Жумладан, шу мақсадда Божхона қўмитасида Божхона расмийлаштируви маркази барпо этилди.

Давлатимиз раҳбари ушбу мажмуани бориб кўрди.

Бу ерда Маълумотларни қайта ишлаш маркази, Массофавий электрон декларациялаш пости, Call-марказ, Таргетлаш ва хавфларни бошқариш бўлими ташкил этилган. Ахборот тизими хорижий давлатлар, мамлакатимиз вазирилик ва идоралари, ташқи иқтисодий фаолият вакиллари, авиакомпаниялар маълумотлари билан интеграция қилинган. Ишни ташкил этишда тадбиркорларнинг тақлифлари ҳам инобатга олинган.

Маълумотларни қайта ишлаш маркази амалдаги захирага нисбатан ўн баробар катта ҳажмли замонавий серверлар, компьютер ва бошқа зарур ускуналар билан жиҳозланган. Бу алоқа каналлари тезлигини 5 баробарга оши-

риш ва расмийлаштирув вақтини 2 баробарга қисқартиришни таъминлайди. Бугун тизим киберхужумлардан ҳимояланган.

Массофавий электрон декларациялаш постида дастлабки босқичда Тошкент шаҳри тадбиркорлари масофадан туриб юборадиган божхона юк декларацияларини тезкорлик билан расмийлаштириш йўлга қўйилди. Кейинчалик бу билан республикадаги барча расмийлаштирув жараёнларини қамраб олиш режалаштирилган.

Call-марказда божхона органларининг 11-08 “ишонч телефони” ҳамда қўмита веб-сайти орқали келиб тушаётган мурожаатларга жавоб берилади.

Таргетлаш ва хавфларни бошқариш бўлими Жаҳон божхона ташкилоти билан ҳамкорликда, ривожланган давлатлар тажрибаси асосида очилган. Бу ерда тезкор тузилмалар томонидан божхонанинг 50 та, Жаҳон божхона ташкилотининг 3 та ахборот дастури, 30 дан ортиқ идоралар ва хорижий божхоналарнинг маълумотлари таҳлил қилиниб, хавф-хатарлар баҳоланади ва барча божхона постлари фаолияти масофадан бошқарилади.

Марказий божхона лабораторияси ҳам экспертиза жараёнларини қисқартириш ва аниқлигини оширишга қаратилган илғор ускуналар билан жиҳозланди.

Умуман, Президент Фармони асосида соҳа рақамлаштирилиши натижасида божхона расмийлаштируви вақти ўртача 2 баробар қисқарди. Масалан, шу вақт экспорт йўналишида 2017 йил-

да 5 соат 42 дақиқа эди, 2023 йилда 30 дақиқани ташкил этмоқда.

Импорт товарларининг 80 фоизи ва экспорт товарларининг 89 фоизи соддалаштирилган тартибда расмийлаштирилмоқда. Божхона юк декларацияларини сунъий интеллект ёрдамида автоматик расмийлаштириш ҳажми ҳам оширилмоқда.

— Бу шароитлар, натижалар, албатта, одамни қувонтиради. Лекин рақамлаштириш шундай жараёнки, бир жойда чекланиб қолмайди. Соҳада қилинган ишлардан кўра қилиниши керак бўлган вазифалар кўп. Шунинг учун қўлайликларни мунтазам ошириб бориш зарур. Тизим фаолиятига тадбиркорлар баҳо бериши керак, — деди Шавкат Мирзиёев.

Импорт таркибининг таҳлили асосида маҳаллий тадбиркорларга тақлиф бериш, божхона ҳудудида қайта ишлашнинг кенгайтириш бўйича кўрсатмалар берилди. Ходимларнинг моддий-ижтимоий шароитларини яхшилаб, тизимни коррупциядан холи соҳага айлантириш вазифаси қўйилди.

Пойтахтимизнинг йишнобод туманида иккита йирик шифо маскани — Миллий тиббиёт маркази ҳамда Республика иختисослаштирилган оториноларингология ва бош-бўйин касалликлари илмий-амалий тиббиёт маркази барпо этилди.

Давлатимиз раҳбари 2020 йил ноябрда уларнинг қурилишини келиб кўрган, бу ерда қандай имкониятлар бўлиши лозимлиги ҳақида кўрсатмалар берган эди. Муассасалардаги бугунги замона-

вий шароит ва иш тартиби шунинг амалий ижроси, дейиш мумкин.

Шифо маскани ҳудуди тўрт гектардан ортиқ. Жами бир ярим минг квадрат метр майдонга эга етти та бино барпо этилган. Қурилиш ва жиҳозлашда хорижий илғор тажрибасига таянилган. Шу боис архитектураси мукамал. Шошилиш ёрдам, реанимация, инфекцияли ҳолатлар — барчаси инобатга олинган.

Миллий тиббиёт маркази, бошқа шифохоналардан фарқи равишда, универсал бўлади. Бу ерда жаррохлик, урология, трансплантология, травматология-ортопедия, гинекология, кардиохирургия, нефрология, кардиология, эндокринология, кардиоревматология, стоматология ва бошқа бўлимлар ташкил этилган. Жами 169 турдаги мингтадан кўп илғор тиббий асбоб-ускуналар ўрнатилган.

Марказ беш юз ўринга мўлжалланган. Амбулатор ва стационар тартибда икки юздан ортиқ тиббий хизматлар кўрсатилади. Йилга уч мингдан зиёд, жумладан, аорта-коронар шунтлаш, эстетик-пластик хирургия, артропластика, орган ва тўқималарни қўчириб ўтказиш каби юқори технологик жаррохлик амалиётларини бажариш қуввати мавжуд. Марказда мамлакатимизнинг олис ҳудудларидagi беморларга масофадан ташхис қўйиш, даволаш имконияти яратилмоқда.

Муассаса фаолиятида Германия, Туркия, Жанубий Корея каби давлатларнинг етакчи клиникалари билан ҳамкорлик қилинади. Чет эллик шифокорлар, ўзимизнинг хорижда малака оширган мутахассисларимиздан иборат жамоа — 250 нафар шифокор, 500 нафар ўрта тиббиёт ходими фаолият олиб боради.

Бундай имкониятларга эга марказ мамлакатимизда биринчи. Қорақалпоғистон ва вилоятларда фаолият юритаётган кўп тармоқли клиникалар у билан боғланган.

Президент мажмуа ҳудудидаги Республика иختисослаштирилган оториноларингология ва бош-бўйин касалликлари илмий-амалий тиббиёт марказида ҳам бўлди.

Бу марказ мазкур касалликларни даволаш билан бирга мамлакатимизда оториноларингология йўналишидаги ишларни мувофиқлаштиради. Бу ерда “Юқори нафас йўллари аъзолари физиологияси ва патологияси”, “Эшитиш ва мувозанат аъзолари физиологияси ва патологияси”, “Фонитория ва ронхопатия” илмий лабораториялари ташкил этилди. Симуляцион амалий лаборатория, жаррохлик хоналари ва 60 та ўрин-жой замонавий тиббий ускуналар билан жиҳозланди.

Давлатимиз раҳбари ушбу марказлардаги қўлайликлар билан танишди, шифокорлар билан суҳбатлашди. Соҳа масъуллари билан мулоқотда ушбу марказлар ёнда хорижий тиббиёт институти ташкил этиш, кадрлар малакасини ошириш, касалликлар профилактикаси-

ни кенгайтириш бўйича кўрсатмалар берилди.

Президент Шавкат Мирзиёев янгиланган Республика болалар кутубхонасини бориб кўрди.

Давлатимиз раҳбари фаолиятининг илк кунларидан ёшлар таълим-тарбиясига алоҳида эътибор қаратиб келмоқда. 2017 йилда китоблар нашр этишни ривожлантириш, китоб муталааси ва китобхонлик маданиятини ошириш бўйича Президент фармойиши қабул қилинган эди. Китобхонларни рағбатлантириш йўлга қўйилди.

Бу сиёсатнинг яна бир ифодаси сифатида яқинда Республика болалар кутубхонаси янгиланди.

1907 йилда қурилган тарихий бино реставрация қилиниб, замонавий жиҳозланди. Бугун муассаса ҳар жихатдан қўлай, шинам ва ёруғ. Энди у нафақат болалар, балки катталарнинг ҳам сеvimли масканига айланмоқда.

Кутубхона ўзбек ва жаҳон болалар адабиётига оид 180 минг китоб фондига эга. Замонавий ахборот технологияларидан фойдаланилаётгани ҳодимлар ишини енгиллаштириб, китобхон болаларга қўшимча қўлайлик яратган. Жумладан, ташриф буюрувчилар махсус ID-карта олади. У орқали китобхонларни рўйхатга олиш, китоб олиш ва топшириш жараёнлари электрон тарзда ташкил этилади.

Электрон кутубхонани ривожлантириш, видео ва аудиоресурслар фондиди бойитиш, фойдали веб-контентлар яратишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Аудиокитобларни тинглаш хонаси ташкил этилган.

Президент ушбу шароитларни кўздан кечирди, китоб ўқийтган ва чет тилларни ўрганаётган болалар билан мулоқотда бўлди.

Давлатимиз раҳбари кутубхонани мактаблар билан самарали боғлаб, 180 минг китоб фондидан уларни баҳраманд қилиш, бу ерга кўпроқ ёшларни жалб этиш зарурлигини таъкидлади.

Муассасада халқаро конференция, семинар ва бошқа тадбирларни ҳам бевосита, ҳам онлайн ўтказиш имкони яратилган. Ҳудуд ободонлаштирилиб, янги қиёфага кирган. Мўъжазгина амфитеатр ташкил этилган.

Кутубхонага автотранспорт ажратиш, янги китоблар сотиб олиш бўйича кўрсатма берилди.

Пойтахтимиз жамоат транспортида метрополитеннинг ўрни жуда катта. Унинг қамровини кенгайтириш мақсадида давлатимиз раҳбари ташаббуси билан ер усти метроси вужудга келди.

Ўтган йилларда бу улкан лойиҳанинг биринчи босқичи ва Сергели йўналиши очилган эди. Жорий йилда иккинчи босқич — Қўйилган Сергелигача бўлган ер усти метроси қуриб битказилди.

Президент ушбу транспорт иншооти-ни бориб кўрди, жамоатчилик вакиллари билан бирга метрода ўрди.

— 2017 йилда бу лойиҳани бошлаганимизда ишонмаганлар ҳам бўлган эди.

Мана, Худога шукр, ер ости ва ер усти метро йўллари боғланиб, халққа айланди. Тўғри, оғир бўлди. Лекин халқимизга хизмат қиладиган, тарихда қоладиган йўл бу. Одамларимиз, фарзандларимиз бунда юриб, давлатдан рози бўлса, ниятимизга етган бўламиз, — деди Шавкат Мирзиёев.

Мазкур иккинчи босқич доирасида 12 километр эстакада йўл ва 7 та бекат барпо этилган. Бу оралиқдаги қатнов вақти 15 дақиқани ташкил этади. Бир кунда 40 мингдан ортиқ йўловчиларга хизмат кўрсатилади.

Умуман, бугун Тошкент метрополитенининг жами узунлиги 70 километрдан ошди. Шундан 38 километри 1977 йилдан кейин бунёд этилган бўлса, охириги 7 йилда 32 километр метро йўли қурилди. Бекатлар сони 50 тага етди. Метрода юрۇвчи қўнлик йўловчилар сони 750 мингга етиши кўтилмоқда.

Бундан ташқари, жорий йилда пойтахтимизга мингта автобус олиб келинди. Натижада жамоат транспортидан кўнига 1 миллион 400 минг нафаргача йўловчи фойдаланмоқда. Бу шахсий транспортларга эҳтиёжни, пировардида кўчаларда тирбандликни камайтиришда муҳим омил бўлмоқда.

Давлатимиз раҳбари Сергели туманидаги Янги Бунёдбод маҳалласида бўлиб, шароитларни кўздан кечирди.

Бу ерда 6 мингдан зиёд аҳоли яшайди. 13 та кўп қаватли уй, мактаб, болалар ва ўсмирлар спорт мактабида барча шароит яратилган. Маҳалланинг драйвери — хизмат кўрсатиш. Яқинда маиший хизмат шоҳбачалари, тикувчилик корхонасини ўз ичига олган иш маркази барпо этилди. Уларда маҳаллий ёшлар фойдали меҳнат билан банд.

Президент тикувчилик корхонасидаги аёллар билан суҳбатлашди. Унинг раҳбари аёллар тадбиркорлигига берилаётган имкониятлар туфайли янги ускуналар олган, фаолиятини кенгайтирган.

— Биз нима учун хотин-қизлар масаласига алоҳида эътибор қаратамиз? Чунки бу оилага, фарзандларимизга, келажак авлодларимизга эътибордир, — деди Шавкат Мирзиёев.

Фуқаролар йиғини биноси замонавий қиёфага эга. Бу ерда кутубхона, тил ўрганиш тўғрақлари ҳам бор. Маҳалла ҳудуди ободонлаштирилган. Ўйин ва спорт майдончалари ташмирилган. Икки йилда маҳаллада биронга жиноят содир этилмаган.

Маҳалла раиси ва фаоллари билан суҳбатда ёшлар бандлигини таъминлаш, маданий тадбирлар ва мусобақалар ташкил этиб, бўш вақтларини мазмунли ўтказиш ҳақида сўз борди. Туман раҳбарларига ижтимоий аҳамиятли лойиҳаларни қўлайтириш, куз-қиш мавсумига тайёргарлик бўйича кўрсатмалар берилди.

Зиёдулла ЖОНИБЕКОВ,
Икром АБВАЛБЕКОВ,
ЎЗА МУХБИРЛARI.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
Матбуот хизмати сурати.

Янги ҳаёт учун, Янги Ўзбекистон учун!

ШУҲРАТИНГ ПОРЛАСИН ТОКИ БОР ЖАҲОН!

Инсон қачон бахтни ҳис этади? Қачонки, кўнгли хотиржам бўлса, эртага ҳам яна қуёш чиқишини, яна сокин ва мусаффо тонгни кутиб олишини ҳис этиб турса, ейишга бир бурда нони бўлсаю уни эмин-эркин тановул қилса, яқинлари меҳри, эътибори оғушида яшаса, шунинг ўзи туганмас бахт! Энг муҳими, қалб ҳаловатининг ҳам, фараҳбахш тонгланиннг ҳам, осмонимиз мусаффолигию тўрт мўчамизнинг саломатлиги ҳам, орзу-ниятларимиз рўёби ҳам биргина нўмат билан боғлиқ. У ҳам бўлса — мустақиллик, ҳурлик, ўз тақдиримизни ўзимиз белгилаш ҳуқуқи.

Мана, халқимиз ана шундай саодатга эришганига 32 йил бўлмоқда. Истиқлол тантаналари бутун мамлакатимиз бўйлаб катта хурсандчилик, шоду хуррамлик билан кутиб олинмоқда. Президентимизнинг 2023 йил 27 июлдаги “Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг ўттиз икки йиллик байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш

тўғрисида”ги қарорига мувофиқ, энг улғу, энг азиз байрамимиз “Янги ҳаёт учун, Янги Ўзбекистон учун!” деган бош ғоя остида нишонланаётгани ҳам бежиз эмас. Зеро, ушбу ҳужжатда таъкидланганидек, мустақил тараққиёт йўлидаги кенг қўламли ислохотларимизни изчил давом эттириш, барча соҳа ва тармоқлар ривожини янги босқичга олиб чиқиш мақсадида бугунги кунда юртимизда миллати, тили ва динидан қатъи назар, ҳар бир фуқаро эркин ҳамда фаровон яшайдиган янги жамият ва давлат барпо этилмоқда.

Истиқлол берган имкониятлардан, озод ва ҳур яшаш, ўз истак-интилишларини рўёбга чиқариш ҳуқуқидан унумли фойдаланиб, меҳнатда улкан муваффақиятларга эришаётган, янгиланаётган Ўзбекистон шўхратини жаҳон узра кенг ёйётган фидойи юрдошларимиздан баъзиларининг фикр-мулоҳазаларини, дил сўзларини ёзиб олдик. Газетамизнинг 2 ва 3-саҳифаларида улар билан танишасиз.

ЮРТИМИЗНИНГ КЎРКАМ ЖАМОЛИ ИЗЛАНИШЛАРИМГА ҚАНОТ

Мамлакатимиз мустақиллигининг 32 йиллиги арафасида Президентимиз Фармони билан бир гуруҳ хамюртларимиз Ватан олдидagi хизматлари ҳамда ижтимоий ҳаётдаги фаол иштироки учун давлатимизнинг фахрий унвонлари, юксак орден ва медаллари билан тақдирланди.

Андижон вилоятининг олис қишлоқларидан бирида чўпон оиласида туғилган, 13 ёшидаёқ кўнгирикдек овози, бетакрор қўшиқлари билан халқимиз меҳрини қозонган, ҳозирги кунда Асака тумани маданият бўлими қошидаги ансамбль хонандаси Жўраева Санобар Раҳмоновна “Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган маданият ходими” фахрий унвони билан тақдирланди.

Дўппи кийган қизалок

Ёши катта авлод вакиллари яхши эслашади, ўтган асрнинг 70-йиллари бошларида телевиденидан “Қуйла, Санобар!” фильм-концерти намойиш қилинган, овози жарангдор, ироқи дўппи кийган ёшгина қизалок ўз қўшиқлари билан ёшу кексанинг эътиборига тушиб, юракларини забт этган эди. Ҳар бир хонадонда унинг қўшиқлари янгради. Санобарлар ва Санобарга тақлид қилиб қўшиқ айтадиган қизалоклар кўпайди ўша даврда. Шунга ҳам ярим аср бўлибди.

ШУҲРАТИНГ ПОРЛАСИН

ТАРИХИЙ ҲАҚИҚАТ ВА АНЪАНАЛАР КЎЗГУСИ

Октябрь ДОСПАНОВ,
Қорақалпоғистон Республикасининг И. В. Савицкий
номидаги давлат санъат музейи археология бўлими
бошлиғи, тарих фанлари номзоди:

— Мамлакатимизда мустақиллигимизнинг 32 йиллиги тантана қилинаётган бугунги шуқул кунларда дунёга машҳур музейимизга ташриф буюраётган сайёҳлар оқими тобора ошиб бормоқда.

2023 йил бошидан Қорақалпоғистонга 200 га яқин давлатлардан 70 мингдан ортиқ хорижий сайёҳлар келди. Туристлар оқими, асосан, Италия, Франция, Германия ва Россия давлатларига тўғри келса, ўтган йилга солиштирганда жорий йил Швейцария, АҚШ, Нидерландия давлатларидан ташриф буюрувчи сайёҳлар сони икки ҳисса ошди. Сальвадор, Чили, Перу, Коста-Рика,

Исландия давлатлари фуқароларининг саёҳат учун Оролбўйини танлаши мамлакатимизга дунё ахлининг қизиқиши ортаётганидан, туризм географияси кенгаётганидан далолат.

Хорижий сайёҳлар томонидан қизиқиш уйғотадиган туристик объектларга экотуризм йўналишида Устюрт платоси ва Орол денгизи, тарихий маданий туризм йўналишида ҳудудимизда сақланиб келинаётган тарихий-маданий қадимжолар киради. Яқинда Россия Федерациясининг Тула шаҳрида Россия ва Ўзбекистон музейлари вакиллари раёнинг конференцияси бўлиб ўтди.

Унда маданият соҳасини ривожлантиришда тажриба алмашиш учун иккала мамлакатдан 30 нафардан зиёд музей раҳбарлари иштирок этди.

Конференцияда бугунги кунда музейда сақланаётган бебаҳо коллекция ва юртимиздаги қадимги маданий мерос объектлари тўғрисида батафсил сўзлаб бердим. Оролбўйи

халқлари маданияти, тарихи ва уларни қайта тиклаш масалаларига бағишланган маърузалар иштирокчиларда қизиқиш уйғотди.

Хозир музейда 100 дан зиёд коллекциялар сақланмоқда. Маданий меросни ривожлантириш борасидаги ишларни янада кенгайтириш учун ҳудудларда филиалларни очганимиз давлатимиз томонидан туризм соҳасига қаратилаётган улкан эътибор самарасидир. Музей тамал тошини қўйган И. В. Савицкий шарафига унинг хотирасини абадийлаштириш бўйича Президентимиз томонидан қарор имзолангани биз учун ниҳоятда қувончли, тарихий воқеа бўлди, десам, муболага эмас. Зеро, музейлар тарих ва бугунни акс эттиради. У тарихий ҳақиқат ва анъаналар кўзгусидир.

ДЎСТЛИКНИНГ МУСТАҲКАМ РИШТАСИ

Даврон ТОШЕВ,
Бухоро шаҳридаги «Уста
Даврон миниатюра маркази»
раҳбари, «Дўстлик» ордени
соҳиби:

— Очиғи, мустақиллик халқ амалий санъати усталари ҳаётида туб бурилиш ясади. Хунарманднинг елкаси офтоб кўрди. Буни ўз фаолиятим мисолида ҳам айтишим мумкин. Чамаси тўрт-беш йил муқаддам вилоят ҳокимлиги кўмағи билан бизга бир гектардан зиёдроқ ер ажратилди. Тутзор барпо этдик. Шинамгина устакхона-музей қурдик. Тутзор қадимий усулда иплак қоғоз тайёрлашимизда хомашё вазирасини ўтаётди. Тайёрланган қоғозда шогирдларим билан миниатюра асарлари яратяпмиз. Қисқача айтганда, ишни кластер усулида йўлга қўйганимиз.

Миниатюра — неча минг йиллик тарихга эга санъат. Қўл меҳнатига асосланган бу хунар кишидан чуқур билим, нозик дид, иштиёқ, сабр-тоқат ва маҳорат талаб қилади. Ота-боболардан мерос ушбу санъат ЮНЕСКОнинг Инсоният номоддий маданий мероси репрезентатив рўйхатига киритилгани ҳам бежиз эмас.

Санъат халқларни бир-бирига яқинлаштиради, дўстлик ришталарини мустаҳкамлайди, деганларича бор. Миниатюра санъати ортдан дунёнинг кўплаб давлатларида бўлдим, қатор халқаро

фестиваль ва кўргазмаларда иштирок этдим, дўстлар орттирдим. Бухорога хориждан, хусусан, Европа давлатларидан атайин ташриф буюраётган Шарқ миниатюра санъати муҳлислари кўпаймоқда. Улар марказимизда бўлиб, асарларимизни синчилаб томоша қилишади. Айримлари азбаройи қизиқишдан ўзлари учун машғулот ўтказишни сўрашади. Маҳорат сабоқлари ташкил этамиз. Шу боис чет элларда ҳам шогирдларимиз борлигидан, асарларимиз дунёнинг номдор музейлари, шахсий коллекциялардан ўрин олганидан faxрланамиз.

Шу хунар этагидан тутиб, кам бўлаётганимиз йўқ. Муҳими, эртанги кундан кўнглимиз тўқ. Ақдодлардан мерос санъатни кўз қорачигидек асраб-авайлаб келаётганимиздан, у орқали Ватанимизни дунёга танитаётганимиздан хурсандимиз.

ИНСОН ҚАДРИ — ОЛИЙ ҚАДРИЯТ

Муҳтарам ҲАСАНОВА,
Боёвот туманидаги 19-умумтаълим мактаби
директори, «Эл-юрт хурмати» ва «Меҳнат шуҳрати»
орденлари соҳибаси:

— «Шуҳратинг порласин токи бор жаҳон». Давлат мадҳиямиздаги ушбу фараҳбахш сатрларни ўқир эканман, бугун янги Ўзбекистонимизнинг номи дунё узра муттасил янграётгани ёдга тушади. Эътиборлиси, Ватанимизни шарафлаш ва унинг шуҳратини жаҳонга ёйишда ўқувчиларимиз ҳам фаол иштирок этмоқда. Бунга мактабимиз фаолиятдан ҳам бир неча мисолларни келтириб ўтаск.

Масалан, ўқувчимиз Мунира Маъруфова 2021 йилнинг январь ойида мамлакатимизда бўлиб ўтган Халқаро математика олимпиадасида қатнашиб кумуш медал соҳиби бўлди. Малайзиянинг Куала-Лумпур шаҳрида 2021 йил июль ойида ўтказилган финал босқичида эса биринчи ўрин ва олтин медални қўлга киритди. Шу билан бирга, у жаҳон бўйича юқори натижаларга эришгани учун «Дунё юлдузи — 2021» совринига лойиқ қўрилди. Бу — чекка бир қишлоқдаги мактаб ва

унинг ўқувчиси учун жуда катта муваффақият!

2020 — 2022 йиллардаги 136 нафар битирувчимиздан 109 нафари олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилинди ва бу борада 80 фоизлик натижага эришилди. Албатта, бу ва бошқа кўплаб ютуқларимиз сўнгги йилларда юртимиз таълим тизимида олиб борилаётган кенг қўламли ислохотлар самараси.

Мактабимиз республика миқёсида «Энг обод таълим муассасаси» сертификатини қўлга киритган. Бунга намунали ботаника боғи ташкил этганимиз туфайли эришдик. Боғимизда 13 тур

даги манзарали, мевали дарахтлар ва кўплаб бошқа зироат турлари бор. Ушбу яшиллик бир вақтнинг ўзида ўқувчиларимизнинг табиат, боғдорчилик ҳақидаги тушунчаларини кенгайтиришга ҳам хизмат қилаётди. Шунингдек, 16 турдаги касб-хунарга ўргатиш, 24 тадан ортиқ фан ва спорт тўғрақларимиз бор. Кейинги йилларда мактабларда ахборот технологиялари, хорижий тилларни ўқитишга алоҳида эътибор қаратилаётгани, таълим самардорлигини ошириш борасида илгор педагогик технологиялар жорий этилаётгани мактабимизда ҳам ўз самарасини бермоқда. Бунга таълим муассасамизнинг республика миқёсидаги «Замонавий мактаб» сертификатини олганиги ҳам далиллайд.

Қарийб 25 йилдирки мактаб директорини, ўқитувчилик фаолиятимга эса 44 йил бўлди. Қуни кеча Президентимиз Фармонига кўра «Эл-юрт хурмати» ордени билан мукофотландим. Бу юксак эътибордан бошим кўкка етди. Албатта, бундай эъзозга эришганимнинг энг асосий омилли юртимизда инсон қадрини, унинг меҳнатини қадрлаш устувор эканлигини деб биламан.

Сирожиiddн ВОҲИДОВ олган сурат.

УЛКАН ИМКОНИАТЛАР МЕВАСИ

Нафиса ҲАМРОЕВА,
Жиззах давлат педагогика университети доценти,
биология фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD):

— Тарихан қисқа, лекин халқимиз учун сермашмун ва самарали бўлган 32 йил давомида бошқа соҳалар каби олий таълим йўналишида ҳам улкан ишлар амалга оширилди. Хусусан, изчил ислохотлар натижасида кейинги етти йилда олийгоҳлар 3,5 баробар кўпайиб, уларнинг сони 200 тадан ошди. Олий таълимга қабул квотаси мунтазам кенгайиб бормоқда.

Юртимизнинг эртанги қуни ва ривож йўлида қандай ишлар амалга оширилмасин, чуқур ўйланган дастурлар тузилмасин, бу режаларни рўёбга чиқариш бевосита мутахассисларга бориб тақалади. Янги Ўзбекистонни барпо этиш, юксак иқтисодий тараққиётга эришиш ва аҳоли фаровонлигини таъминлашда олий таълимнинг ўрни беқиёс.

Жиззах давлат педагогика университетида бугунги кунда 13 та факультет бўлиб, унда 20 мингдан кўпроқ талабалар тахсил олади. Кейинги 5-6 йил давомида Буюк Британия, Франция, Россия каби 45 та хорижий давлат билан яқиндан алоқа ўрнатиб, ўзаро тажриба алмашиш йўлга қўйилди. Ёш

олимларимиз ва тадқиқотчиларимиз нуфузли университетларга бориб, «стажировка» ўташ билан бирга, дарс ҳам беришмоқда. Баъзилари янги технологияларга асосланган лабораторияларда илмий тадқиқотлар олиб бориб, ўз илмий ишларини ҳимоя қиляпти.

Яқин йилларда ўзим ҳам 60 дан зиёд илмий мақолалар эълон қилиб, 2 та ихтиро патенти ва битта муаллифлик гувоҳномасига эга бўлдим. Илмий ёндашувларимни тартибга келтириб, битта монография ва 5 та услубий ишланма муаллифига айландим. Жанубий Кореяда ўтказилган Халқаро аёллар ихтиролари кўргазмасида «Каперс ўсимлигини етиштириш усуллари» мавзусидаги ихтиром билан қатнашиб, кумуш медалга сазовор бўлганим мени жуда руҳлантирди. Буларнинг бари юртимизда илм аҳлига яратилган улкан имкониятлар мевасидир.

ДУНЁ ЭШИКЛАРИ ОЧИЛДИ

Шохрухсора АСҚАРОВА,
Германиянинг Виадрина университети
магистранти:

— Юртимизда навқирон авлодга яратилган қулайликлар, қолаверса, китобга меҳр, илмга интилиш биз каби минглаб йигит-қизларга дунё эшикларини очди. Бу — Ўзбекистон ёшларининг дунё миқёсида рақобатбардор мутахассислар бўлиб қамолга етиши учун ташланган дадил қадамдир.

Болалигимдан китоб ўқишга ва тил ўрганишга қизиқдим. Ва мутолаа ҳаётимнинг мазмунига айланди. Фарғона давлат университети қошидаги академик лицейда ўқиб юрган кезларимдаёқ немис тилидан республика фан олимпиадасида голиб бўлиб, мuddатидан аввал мамлакатимиздаги энг нуфузли олий ўқув юрти талабасига айландим.

Шунингдек, немис тили бўйича «С1» даражадаги дипломга эга бўлганим ва қатор имтиҳонлардан муваффақиятли ўтганим туфайли 2017 йили Германиянинг Виадрина университетида грант асосида ўқишга қабул қилиндим. Бу ерда халқаро иқтисодий ёналишида яхши ўқиш баробарида немис, инглиз, рус, испан, турк, араб тилларини чуқур ўргандим. Бутун дунёдан дўстлар орттирдим. Халқаро университет шартларига кўра маълум мuddат Испания ва Туркияда ҳам тахсил олдим. Германияда илмга чанқоқ

ҳамюртим Отабек Асқаров билан танишиб, тўйимизни Фарғонада ўтказиб қайтдик. Хозирги кунда биргаликда Германияда магистратурада грант асосида ўқияпмиз. Асосий мақсадимиз — келажакда мамлакатимиз автомобилсозлик соҳасини жаҳон андозалари даражасида ривожлантиришга муносиб ҳисса қўиши.

Янги авлод учун яратилган имкониятлардан фойдаланиб бугунги кунда укам Муҳаммадидёр Жанубий Корейянинг Сонгшил университетида имтиёзли асосда кириб, иқтисодиёт йўналишида ўқияпти. Иккинчи укам Муҳаммадидисом Германияда дастурлаш соҳаси бўйича билимини мустаҳкамламоқда. Кенжатоғимиз Муҳаммадрўзи Фарғона шаҳридаги 10-умумтаълим мактабининг 10-синф ўқувчиси. Жаҳоннинг энг машҳур олий таълим даргоҳларида ўқиш учун инглиз тилини кунт билан ўрганапти.

ОЛТИ ОЙДА 5 МИЛЛИОН ДОЛЛАРЛИК ЭКСПОРТ

Ҳайдар ЎРОҚОВ,
Самарқанд туманидаги «Навобод наслли
парранда» кўп тармоқли фермер хўжалиги
раҳбари:

— Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик мамлакатимиз иқтисодийётининг устувор йўналиши ҳисобланади. Кейинги беш-олти йилда соҳани ривожлантиришга қаратилган 2 мингга яқин қонун, Фармон ва қарорлар қабул қилинди. Улар асосида соҳа вакиллари га кенг имтиёзлар берилди. Бундай қулайлик ва имкониятлар натижасида янги тадбиркорлик субъектлари кўпайиб, олдиндан ишлаётганлари фаолиятини кенгайтирмоқда. Кўплаб ишбилармонлар ўз бизнесини бутун мамлакат миқёсида кенгайтириш ва минглаб иш ўринлари яратишга интиляпти. Натижада ички ва ташқи бозорда ўз брендига эга тадбиркорлар синфи шаклланиб бораётди.

Мамлакатимизда ишбилармонлик муҳитини янада ривожлантириш мақсадида ташкил этилаётган Президент билан очик мулоқотда тадбиркорларимиз томонидан тушаётган муружатлар ижобий очик топилди.

Бу йилги очик мулоқотда ҳам Президентимиз юртимиз ишбилармонларининг муаммо ва тақлифларини ўрганиб, ҳулосалар асосида соҳани янари ривожлантириш истиқболларини белгиллаб берди. Хусусан, бизнесни молиялаштириш, солиқ тизимини такомиллаштириш ва бизнесга солиқ юкини қамайтириш, ер аж-

ратиш, инфратузилма, экспортёр корхоналарни қўллаб-қувватлаш, транспорт-логистика соҳасида қи тартиб-таомилларни соддалаштириш масалаларига эътибор қаратди. Шу асосда зарур ҳужжатлар қабул қилиниши белгиланди.

Фермер хўжалигида инкубацион тухум, бир кунлик жўжа, парранда озукаси ишлаб чиқарамиз. Ҳамкорликлар яхшиланигани боис махсулотимизни қўшни давлатларга экспорт қилишни йўлга қўйдик. Бундан ташқари, 120 гектар ер майдони олиб, узумчилик кластерини ташкил этдик. Янги корхонада йилгига 10 минг тонна узум ва вино махсулотлари ишлаб чиқарилади.

Бугунги кунда фермер хўжалигимизда 200 нафардан ортиқ ишчи ва ходимлар фаолият олиб бормоқда. Жорий йилнинг июль ойи ҳолатига Россия, Қирғизистон, Қозоғистон, Тожикистон ва Саудия Арабистони давлатларига 5 млн. 200 минг АҚШ доллари миқдорида махсулот экспорт қилдик.

ГЎЗАЛЛИККА БУРКАНГАН ЗАМИН

Ойбек НУРИДДИНОВ,
Наманган туманидаги «Хусанбой фирдавс
гуллари кластери» МЧЖ раҳбари:

— Оддий гулчиликнинг саноат даражасида раванқ топаётгани истисқол неъмат эмасми?! Албатта, шундай.

Табиатнинг энг жозибали инъоми бўлган гулу чечаклар азалдан инсониятни ўзига мафтун этиб келган. Яшнаган Ватан, аёл латофати, обод гўшалар, гўзаллиكنинг неки нафис манзараси борки, беихтиёр гулга менгзаймиз. Фақат халқимизга хос бўлган аскиячиликда ҳам сўз усталари пайровнинг ҳар бандида «Гулмисиз, райхонмисиз?» дея бир-бирини баҳсга чорлайди. Кўрган кишининг бахридирли очадиган бу неъматга эҳтиром сифатида Наманганда ҳар йили алоҳида байрам ўтказиш анъанага айланган.

Кўна ва навқирон кент ахлининг гулсеварлиги кейинги йилларда соҳани шаҳарнинг чинакам «ташир қоғози»га айлантирган халқаро фестивалнинг ўзига хос мазмун-моҳияти билан кўзга яққол ташланади. Ҳаваскор ва профессионал гулчилар, корхона-ташкilotларнинг боғбонлари тажриба ва маҳоратларини намойиш этадиган бу анжуман нафақат гуллар кўргазмаси, балки Захириддин Муҳаммад Бобур номидаги маданият ва истироҳат боғининг чор тарафида намойиш этилаётган куй-қўшиқлар, рақслар, дор ўйинлари, аския пайрови, спортчиларнинг чиқишлари ва бошқа миллий томошалар билан чинакам халқчил тус олади. Масалан, жорий йилда бир ой давом этган 62-халқаро

гуллар фестивалида меҳмондўст шахримиз нафосат ишқибозларини Захириддин Муҳаммад Бобур боғига 22 млн., кўча ва хиёбонларга 10 млн. ҳамда «Афсоналар водийси» тематик паркига 10 млн. тупдан ортиқ гул ва бошқа кўчатлар эккан ҳолда кутиб олди. Халқаро даражада нишонланган байрамга 6 миллион нафардан ортиқ гул шайдолари, жумладан, 40 дан зиёд мамлакатлардан 100 мингга яқин хорижий сайёҳлар ташриф буюрди. Кўнгилларга завқ бахш этувчи касб бизнинг оиламизда ҳам энг сеvimли машғулот. Ярим гектар майдондаги иссиқхонамизда 30 дан кўпроқ турда нодир кўчатларни парваришлаймиз. Ўтган йили маҳалламиз ҳудудида каттагина гул бозори ташкил қилдик. Хориждан келтирилган ноёб навларни маҳаллийлаштириб, ҳамюртларимизга етказиб бераётган бўлсак, ўзимизнинг бекор ифорога эга, йилбўйи яшанб турадиган кўплаб турдаги кўчатларимиз ташқи бозорга чиқаришмоқда.

ТОКИ БОР ЖАҲОН!

ТУРИЗМ — ЯНГИ ДАВР ТАДБИРКОРЛИГИ

Зайнаб АБДУЛЛАЕВА, Хива шаҳридаги «Мирзобоши» оилавий корхонаси раҳбари, «Меҳнат шухрати» ордени соҳибаси:

— Бугунги кунда туризм тадбиркорлиқнинг асосий драйверларидан бири сифатида эътироф этилаётир. Албатта, бунинг ўзига хос сабаблари бор. Бу борада яратилган имкониятлардан фойдаланиб, “Мирзобоши” оилавий корхонасини ташкил қилдик ва туризм соҳасида тадбиркорлик фаолиятини бошладик. Яъни Ичан қалъа ҳудудида шаҳарнинг қадимий қурилишига мос дизайнга эга, сайёҳлар учун барча

кулайлик яратилган меҳмонхона ва ресторан барпо этдик.

Хорижлик сайёҳлар тарихий обидаларни томоша қилиш билан бирга миллий таомларимизга жуда қизиқади. Шу боис сайёҳлар учун тандирда нон ёпиш ва миллий таомларни тайёрлаш бўйича маҳорат дарслари ўтказамиз. Фарзандларимнинг уч нафари университетда ҳорижий тиллар йўналишида таҳсил олишгани сайёҳлар билан мулоқотда қулайлик туғдиради.

Хоразмнинг сайёҳлик салоҳиятини намойиш этадиган турли фестивалларни ташкил қилиш, туризм инфратузилмасини яхшилаш натижасида 2023 йилнинг январь — июль ойларида вилоятимизга бир ярим миллиондан зиёд сайёҳлар ташриф буюрди. Уларнинг 300 минг

нафари 120 та хорижий давлатдан келган сайёҳдир. Жорий йил бошидан бери Хивага келган маҳаллий сайёҳлар сони ўтган йилнинг мос давридагига нисбатан 2,7 баробарга ўсди.

2024 йилда Хиванинг “Ислому дунёси туризм пойтахти” деб эълон қилиниши бу кўхна шаҳарга келувчи сайёҳлар сонининг яна бир неча баробар ортишига имкон яратади. Шунингдек, 2023-2024 йилларда Хивада гастронимик фестивал, Паҳлавон Маҳмуд хотирасига бағишланган халқаро баҳодирлар ўйини мусобақалари, “Халқаро зиёрат туризми ҳафталиги” доирасидаги тадбирлар бўлиб ўтади. Шу сабабли яна 150 ўринга мўлжалланган замонавий меҳмонхона қуришни режалаштирдик. Яқинда Президентимизнинг тадбиркорлар билан очик мулоқотида билдирилган фикрлар бизга фаолиятимизни янада кенгайтиришга куч ва рағбат берди.

Фозилдин АБИЛОВ олган сурат.

ҲАМЖИҲАТЛИК — МУВАФФАҚИЯТ ГАРОВИ

Баҳодир ЯНГИБОЕВ, Кито туманидаги «Яккатут» маҳалла фуқаролар йиғини раиси, «Содиқ хизматлари учун» медали соҳиби:

— Кейинги йилларда маҳалла институти, том маънода, мустақил, эркин бўлиб, ўзини ўзи бошқаришнинг ноёб тузилмаси сифатида самарали фаолият кўрсатмоқда. Бугун бевоқиф аҳоли шарафидан иштирокчиси эканимдан фахрланаман. Барчамизга яхши аёнки, илгари маҳалла раисиди деярли ҳеч қандай ваколат йўқ, у турли ташкилотларнинг югур-юғурини баҳаришдан ортмас, боши ғалвадан чиқмасди. Бугун эса маҳаллада иш бўляпти, натижада халқ олдида унинг нуфузи ортиб бормоқда.

Айни пайтда маҳалламизда 1048 та хонадонда 5 минг 774 нафар аҳоли

истиқомат қилмоқда. Деярли барча хонадондагилар деҳқончилик ва чорвачилик билан шуғулланиди. Маҳалланинг “Ўшиш нуқтаси” сифатида дуккакли экинларни етиштириш

белгилаб олинган. Деҳқон хўжалиқларида ҳам, аҳоли томорқаларида ҳам, асосан, нўхат, шунингдек, мош, ловия етиштирилади. Бундан яхши даромад оляпмиз.

Ўтган йили маҳалламизда “Kitab Silkworm eggs” ипак курти уруғини тайёрлаш корхонаси ишга туширилди. Бу корхонада қирққа яқин фуқаролар доимий иш ўрнига эга бўлган бўлса, мавсум давомидида маҳалламиздаги 500 нафарга яқин хотин-қизлар ушбу корхонада шартнома асосида ишлаб, яхши даромад олишмоқда. Иккита тадбиркоримиз сутни қайта ишлаш цехини очган.

Уларда кунига 8 — 10 тоннадан сут қайта ишланмоқда. Маҳалламиз аҳоли ҳам, қўшни маҳаллалардагилар ҳам ҳар кун истеъмолдан ортқича сутни келтириб, ушбу корхоналарга сотади.

Албатта, маҳалламизда амалга оширилаётган бу ишлар одамларга янгича руҳ, шижоат бағишламоқда. Яқинда маҳалладаги уч километр йўл бўйига тунги ёритқичлар ўрнатиш бўйича аҳолининг ўзи ташаббус билан чиқди. Натижада бу ишни ҳашар ва ҳомийлик йўли билан амалга оширдик. Энди тунда ҳам маҳалланинг қароғонлигини кўриб, кишининг дили яйрайди.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

ВАТАНИМ МЕНГА ТАЯНЧ

Ҳасанбой ДЎСМАТОВ, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган спортчи:

— Боксчи сифатида юртимиз шаънини дунёга ёйишга ҳисса қўшаётганимдан жуда фахрланаман. Албатта, бу ютуқлар замирида Мустақиллик ва у берган чексиз имкониятлар мужассам, десам, сира муболага бўлмайди.

Бу туйғу мени тинимсиз меҳнат қилишга, юрт шаънини муносиб ҳимоя этишга доим ундаб туради. Шу кунгача 17 марта халқаро мусобақалар

ғолиби сифатида юрт байроғини юксакка кўтардим. Айниқса, 2015 йили Таиландда бўлиб ўтган Осиё чемпионати ҳамда 2016 йили Бразилиядаги Ўзг Олимпия ўйинларида шохсупанинг юксак поғонасидан ўрин олганимда қўллаб-қувватлаб турган халқим, мустақил Ватаним борлиги менга руҳан таянч, қўмак бўлди.

Мустақиллигимиз шодиёналарини мамлакатимиздаги барча спортчилар қаторида мен ҳам катта ҳаёжон билан кўтиб олмакдаман. Айниқса, давлатимиз раҳбарининг шу йил 25 августдаги Фармонида кўра, “Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган спортчи” фахрий унвони билан тақдирланишим менга ўзгача ифтихор бахш этди. Зиммамдаги масъулият ҳисси янада ошди ва Ватан келажаги учун катта ғалабалар қозонишга бел боғладим.

— Боксчи сифатида юртимиз шаънини дунёга ёйишга ҳисса қўшаётганимдан жуда фахрланаман. Албатта, бу ютуқлар замирида Мустақиллик ва у берган чексиз имкониятлар мужассам, десам, сира муболага бўлмайди.

Бу туйғу мени тинимсиз меҳнат қилишга, юрт шаънини муносиб ҳимоя этишга доим ундаб туради. Шу кунгача 17 марта халқаро мусобақалар ғолиби сифатида юрт байроғини юксакка кўтардим. Айниқса, 2015 йили Таиландда бўлиб ўтган Осиё чемпионати ҳамда 2016 йили Бразилиядаги Ўзг Олимпия ўйинларида шохсупанинг юксак поғонасидан ўрин олганимда қўллаб-қувватлаб турган халқим, мустақил Ватаним борлиги менга руҳан таянч, қўмак бўлди.

Мустақиллигимиз шодиёналарини мамлакатимиздаги барча спортчилар қаторида мен ҳам катта ҳаёжон билан кўтиб олмакдаман. Айниқса, давлатимиз раҳбарининг шу йил 25 августдаги Фармонида кўра, “Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган спортчи” фахрий унвони билан тақдирланишим менга ўзгача ифтихор бахш этди. Зиммамдаги масъулият ҳисси янада ошди ва Ватан келажаги учун катта ғалабалар қозонишга бел боғладим.

БАХШИЧИЛИК САНЪАТИ ҚАЙТА ТУГИЛДИ

Шоберди БОЛТАЕВ, Ўзбекистон халқ бахшиси:

— Кейинги йилларда халқимизнинг қадим тарихи ва маданияти, миллий ўзлигини, қадриятлари ва анъаналарини ўзида мужассам этган фольклор санъати, достон ва эпосларимизни бор ҳолича сақлаш ва уни келгуси авлодларга етказишга қаратилган юксак эътибор тўғрисида бахшчилик санъати ўзининг янги ривожланиши даврини бошдан кечирмоқда.

Бахшчилик — халқ озғаси ижодининг ноёб турларидан бири. Президентимиз таъбири билан айтганда, бахшчилик санъати, бу — инсониятнинг болалик кўшиғидир.

Маълумки, 2019 йили Термиз шаҳрида ўтказилган биринчи Халқаро бахшчилик санъати фестивали асрлар мобайнида шаклланган достончилик ютуқларимизни халқаро миқёсда тараннум этишга имкон

берди. Шу йили давлатимиз раҳбарининг “Бахшчилик санъатини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорининг қабул қилиниши миллий санъатимиз ҳаётида оламшумул воқеа бўлди.

Қарорга биноан Термиз шаҳрида Республика бахшчилик санъати маркази ва унинг ҳузурида Бахшчилик санъатини ривожлантириш ҳамғармаси ташкил этилди. Бу, шубҳасиз, бахшчилик санъатини сақлаш, уни асраб-авайлаш ва ривожлантириш ҳамда шу йўналишда иқтидори бор ёшларни қўллаб-қувватлашга хизмат қилмоқда. Термизда фаолият олиб бораётган бахшчилик санъатига ихтисослаштирилган республика мактаб-интернатида турли вилоятлардан келган ёшлар таҳсил олмақда.

Яна бир муҳим жиҳатни таъкидлашни истардим: юртимизнинг турли ҳудудларида достончилик мактаблари мавжуд. Улар бир-биридан ижро усуллари ва репертуарлари билан фарқланади. Улар орасида Шеробод-Сурхон бахшчилик мактаби алоҳида ўринга эга. Бу ерда бахшчилик санъатининг улуг дарғалари етишиб чиққан. Бундан 20 — 30 йил аввал воҳажимизда бахшчилар сони бармоқ билан санарли ва бу санъат турига деярли эътибор йўқ эди. Бугун эса вилоятимизнинг ўзида 200 нафарга яқин бахшчилар фаолият олиб боришяпти.

Фахр шуки, ўзбек бахшчилари бугун дунё саҳнасига чиқди.

қўшимча куч, елкамда қанот пайдо бўлди.

Аслида, бу — бутун жамоамизга билдирилган ишонч ва рағбатдир. Реакторлар, қуолиртиргичлар, фильтоловчи-пресслар, шарли тегирмонлар, насос агрегатлари ёнида доимо хушёр ишловчи жамоадошларим бундай эътирофдан нихоятда мамнун.

Ҳақиқий бахтнинг қалити меҳнатда эканлигини яна бир бор англаб қайтамиз. Яқин тарихимиздаги тақчилликлар, огир синовларга бардошли бўлганимиз барчамизни бугунги қувончли кунларга олиб келди. Бундан буён ҳам жамоамиз билан халқимиз турмуш фаровонлиги йўлида фидокорона меҳнат қиламиз.

«Халқ сўзи».

Сенат кўмитасида

ДАВЛАТ ОРГАНЛАРИ ВА ТАШКИЛОТЛАРИДА МУРОЖААТЛАР БИЛАН ИШЛАШ ҲОЛАТИ ТАҲЛИЛ ҚИЛИНДИ

Маълумки, Олий Мажлис Сенати кўмиталари, жумладан, Суд-ҳуқуқ масалалари ва коррупцияга қарши курашиш кўмитаси томонидан турли вазирлик ва идораларнинг аҳоли мурожаатларини кўриб чиқишга доир фаолияти бўйича доимий ўрганиш ва мониторинглар ўтказиб келинмоқда.

Хусусан, кеча бўлиб ўтган кўмита йиғилишида давлат органлари ва бошқа ташкилотларга 2023 йилнинг биринчи ярмида келган мурожаатлар билан ишлаш ҳолатини ўрганиш натижалари кенг муҳокама қилинди.

Тадбирда сенаторлар, экспертлар, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорги Кенгеси, халқ депутатлари вилоятлар ва Тошкент шаҳар Кенгашлари доимий комиссиялари ҳамда мутасадди вазирлик ва идоралар вакиллари иштирок этди.

Муҳокама давомида 73 та давлат органи ва ташкилотнинг мурожаатлар билан ишлаш кўрсаткичлари соҳалар ва ҳудудлар кесимида таҳлил қилингани ва баҳолангани айтиб ўтилди.

Баҳолаш натижаларига кўра, Ўзбекистон Республикаси Тоғ-кон саноати ва геология вазирлиги, Дин ишлари кўмитаси, Фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши, “Ўзбекистон металлургия комбинати” АЖ, Фанлар академияси ҳамда Тошкент, Наманган ва Самарқанд вилоятлари ҳокимликларида мурожаатлар муддатидан ўтиб ҳал этилаётганлиги, қаноатлантириш даражаси пасайгани, пировардида тақро-

ри мурожаатлар кўпайгани маълум бўлди. Қайд этилганидек, йўлларни таъмирлаш, атрофни маиший чиқиндилардан тозалаш, иш билан таъминлаш, раҳбарларнинг шахсий қабули, моддий ёрдам, субсидия каби масалалар билан боғлиқ мурожаатлар ортган.

Мажлис давомида Тоғ-кон саноати ва геология вазирлиги, Дин ишлари кўмитаси, Тошкент ва Наманган вилоятлари ҳокимликларининг соҳага масъул бўлган раҳбар ходимларнинг ахборотлари эшитилди.

Тадбирда давлат органлари ва бошқа ташкилотлар томонидан “Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида”ги Қонунга қатъий риоя қилиш, мурожаатлар билан ишлашни тўғри ташкил этиш, тизимий муаммолар ва уларни келтириб чиқарувчи омилларни аниқлаб, зудлик билан ҳал этиш чораларини кўриш, тақорий мурожаатларнинг олдини олиш, уларда кўтарилган масалаларни ўз вақтида кўриб чиқиш ва ҳал қилиш вазифалари белгиланб олинди.

Яқунда муҳокамадан ўтказилган масалалар юзасидан Сенат кўмитасининг тегишли қарори қабул қилинди.

«Халқ сўзи».

АТРОФ-МУҲИТНИ МУҲОҒАЗА ҚИЛИШ БОРАСИДАГИ САЪЙ-ҲАРАКАТЛАР ЮҚОРИ БАҲОЛАНДИ

Олий Мажлис Сенатининг Оролбўйи минтақасини ривожлантириш масалалари ва экология кўмитаси раиси Б. Алиқоновнинг Германия Бундестаги депутаты, Экология, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, ядровий хавфсизлик ва истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш кўмитаси аъзоси Кристиан Хирте билан учрашуви бўлиб ўтди. Унда Конрад Аденауэр фонди вакиллари ҳам иштирок этди.

Мулоқот

Учрашувда парламентларо ҳамкорлиқни янада ривожлантириш, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, иқлим ўзгаришига қарши курашиш ва ҳомийлик йўли билан амалга оширдик. Энди тунда ҳам маҳалланинг қароғонлигини кўриб, кишининг дили яйрайди.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 27 августдаги Фармонида асосан “Содиқ хизматлари учун” медали билан мукофотландим. Бу аслида, бутун маҳалламиз аҳлига берилган мукофот деб биламан. Шу эл, шу маҳалла аҳли билан ҳамкорликда, ҳам-жихатликда меҳнат қилаётганимдан бахтиёрман.

Президентимизнинг 2023 йил 2

←1 Хўш, ўша дўппи кийган “кизалок” ҳозир қаерда, санъат йўлини танладими ёки тақдир паллахмони уни ўзга ўзанларга буриб юбордимиз? Бу савол ҳаммани қизиқтирди, албатта.

Сабоби, “Қўйла, Санобар!” фильм-концерти орқали элга танилган ёшгина қиз — Санобар Раҳмонова орадан 5 — 10 йил ўтиб, баъзи бир сабаблар билан санъат сахнасида кўринмай қолди, унутилди ёки қимлар орқалидир унутилишга мажбум этилди. “Лашкар хатарсиз, ёв яроксиз бўлмас”, деганларидай, бу хатар ёки танаффус узок чўзилди, бир неча ўн йилларни ҳазондек супуриб олиб кетди.

Давлатимиз раҳбари 2017 йил 3 августда маданият ва санъат вакиллари, ижодкор зиёлилар билан учрашувда ўзбек қизларига ибо ва ҳаёда ҳақиқий ўрнак кўрсата олган Санобар Раҳмоновани эсга олди. “Қандай кийинган, мен ёшлиқдан эслаيمان: сочини майда ўриб, дўппилар кийиб, ўзбекона кийинган. Ким кийдирган? Андижонда кийдирган-ку шунки. Қани ҳозир шундай урф-одатимиз?”

Ана шу гаплардан кейин ҳамма Санобар Раҳмоновани излаб қолди, излаб топди, сахнага чорлади. Утган йиллар давомида бошига тушган барча кўргиликларга чидаб, сабр-тоқат билан сувдай сокин юрган, лекин санъатни ўз умрининг, ҳаётининг мазмуни деб билган хонанда “қайта туғилди”, тандирдан узилган нондай қайноқ қўшиқлари билан эл олдиға чиқиб келди.

Энди, ҳаммаси бир бошдан...

Тоғда ўсган болалар

Урушдан кейинги йилларда ҳарбий хизмат ёшига етган йигитлар уруш асратларини тугатиш ишларига сафарбар қилинган. Андижоннинг Асака тумани олис қишлоқларидан бирида яшаётган Раҳмонли қўшни Қирғизистон Республикаси чегараларига туташ бўлган Олой тоғлари қир-адирларида чўпонлик қиларди. Уйланганига бир йил бўлганда ҳарбий хизматга қақирилди. Турмуш ўртоғи Хосиятхон 40 кўнлик чақалогини бағрига босиб қолаверди. Шу кетганича, анча йил дарағи бўлмади. Кўплар уни ўлдига чиқарди. Лекин онаси Мехринисо бунинг уюрига сезганми, умидини узмади, сабр-ирода билан кутди. Нихоят, Раҳмонли 7 йилдан кейин уйига эсон-омон қайтиб келди. Мехринисо буви қайта туғилгандай узлатдан қайтиб келган фарзанди учун элга ош берди.

Шу тарика Раҳмонли ака яна чўпонлик касбини давом эттирди. Хосиятхон билан бир-бирининг изидан етишиб келаётган етти қиз, бир ўғилни тарбиялашга умрларини бағишлашди. У эрта баҳордан пода боқиси учун оиласи билан қишлоқдан 300 қақиримлик масофада бўлган тоққа кўчиб кетар, ўша ерда ўтов текиб, тириқчилик қиларди. Фарзандлари ўқиш бошлангичидан олдин, ўзи эса кеч кузда қишлоққа қайтиб келарди. Топгани фақат қора қозонни қайнатишга, саккиз фарзандни едириб-чиришга, уст-бошига етарди, холос. Ундан орттириб сармоя қилолмади. Ховли-жойида қурган икки хонали уйи ҳали битмаган, шунинг учун оила қорли-қировли кунларда қолхоз томонидан қўй-қўзилар қишлоғига мўлжаллаб қурилган кўра ёнидағи омонат уйчада яшашарди...

Лекин тириқчилик қанчалик оғир кечмасин, ширин-шакар фарзандлари билан тинч-тотув умргузаронлик қилаётган Раҳмонли ака билан Хосиятхон онадан бахтли оила йўқ эди уларнинг назарида. Раҳмонли ака жуда ҳазилкаш, санъатни яхши кўрарди. Таваккал Қодиров, Мамъмуров Узоқовнинг қўшиқларини доим тинглаб, хиргойи қилиб юрарди.

Санобар ана шу муҳитда улғайди, 10 ёшдан дала-қирларда от миншини ўрганиб, подани бошқарди, отасига ёрдам берадиган бўлди. Лекин қаерда бўлмасин, қўшиқ айтишдан тинмасди, сингиллари ҳам унга қўшилиб, рақсга тушишар, қўшиқ қуйлашарди. Отаси ҳазиллашди: “Бизнинг оиламиз “Баҳор” ансамблининг филиали!” деб кўярди.

Туроб Тўланинг юксак баҳоси

Санобар мактабда ўқиб юрган даврларида бирорта тадбир унинг қўшиқларисиз ўтмасди. Унинг истеъдодини, санъатга бўлган қизиқишини илган мусика ўқитувчиси Ғуломжон Рўзиев кизалокқа алоҳида эътибор қаратди. Санобар телевидениедан бериладиган “Санъат гўнчалари” кўрсатувини берилиб томоша қиларди, экрандаги қизалоқларнинг хатти-ҳаракатларига тақлид қилиб, рақсга тушарди.

Шунинг учун 5-синфдан туман, вилоятда ўтказиладиган “Қизлар давраси”, “Қўйланг, ёш хонандалар” каби танловларда қатнашди. Вилоят “Марҳаб талантлар” танловида иштирок этишга эса ёши етмагани учун унга танловдан алоҳида ҳолда битта қўшиқ

айтишга рухсат беришди. Санобар устоzi Ғуломжон Рўзиев бошчилигида тайёрланган “Андижоним” қўшигини айтганида мухлисларнинг қизгин олқишларига сазовор бўлди.

Ушбу танловда ҳайъат аъзоси сифатида иштирок этган Ўзбекистон халқ шоири Туроб Тўла қизалоқ томонидан ижро этилган қўшиқдан жуда хурсанд бўлиб, унга юксак баҳо беради: “Агар шу қизча конкурсга қатнашганда 10 балл қўйган бўлар эдим”, дейди.

— Ўтган аср 70-йилларнинг бошларида республика радиосининг мусикали эшиттиришлар тахририятида ишлаганман, — дейди Ўзбекистонда

келишлари ҳақида аввалдан айтиб қўйилган экан, яхши кутиб олишди. Лекин Санобар уялиб қочиб кетади.

Бир соатлардан кейин қизалоқни топиб келишди, устоzi Ғуломжон Рўзиев уни қўшиқ айтишга қўндиради. Ёғижакда куй чалиб туради, Санобар “Андижоним” деган қўшигининг бир бандини хиргойи қилиб беради. Қизчанинг ўзини тутуши, самимий, ширали овози, маромига етказиб қўшиқ айтиши пойтахтдан келган меҳмонларга маъқул келади. Санобар Раҳмонова ҳақида ҳужжатли фильм олиш бўйича бир қарорга келишди.

У пайтларда ижро этиладиган қўшиқ-

ЮРТИМИЗНИНГ КЎРКАМ ЖАМОЛИ ИЗЛАНИШЛАРИМГА ҚАНОТ

лар олдин фонограмма сифатида ёзиб олинди, кейин съёмка қилинарди. Бунинг ўзига хос қийинчиликлари бор эди. Қизчани Тошкентга олиб келиб, съёмкага тайёрлаш керак, лекин буга холоси рухсат бермайдилар. Ҳожимурод Иброҳимов вилоят раҳбари Бектош Раҳимовнинг қабулига кириб, фильм тайёрлаш бўйича мақсадларини айтди. У “Вилотимиздан шундай қизчамизнинг қўшиқларини фильм қилинади-ю, биз қарши

бўлашимиз?” деб ота-онасидан рухсат олиб беради.

Шундан кейин Ҳожимурод Иброҳимов Санобарни Тошкентга, уйига олиб келади. Фильмда Санобар 8 та қўшиқ айтиши керак эди, шунга мўлжаллаб қўйлаб буюртиради.

Қўшиқларини республика радиосида ёзиб олишди. Ижро пайтида шу ерда бўлган Ўзбекистон халқ артистлари — Коммуна Исмоилова, Берта Давидова, Малоҳат Дадабоева ҳам Санобарнинг қўшиқларини мазза қилиб тинглашди, келажакка омад тилашди.

Ёш «чавандоз» хонанда

Фильмни тасвирга олиш анча қийинчиликлар билан кечди. Албатта, бу давлат арбобининг топшириғи, уни юксак савияда олиш керак эди. Уч кун ичида Боғишамол майдони ўртасига қайта сахна қурилади. Лекин томошабинларни бир жойга йиғиш осон бўлмайдилар. Шундан кейин Ҳожимурод Иброҳимов Мукаррама Турғунбоева билан гаплашиб, у раҳбарлик қилаётган “Баҳор” рақс ансамблини концерт қўйиш учун ўша ерга олиб келади. Бу ҳақда бир неча кун радио орқали эълон берилди. Ана шундан кейин Боғишамолга одамлар, айниқса, ёшлар оқиб кела бошлади, майдон одамга тўлади. “Баҳор” рақс ансамбли томонидан намойиш этилган концертдан фойдаланиб, ўша ерда Санобар Раҳмонованинг “Андижоним” қўшигини ёзиб олишди.

Фильм олиниши жараёнида жуда жонли ва табиий кечади. Бир томонда қир-адирлар, бошқа томонда қўй-қўзилар, жонли табиат тасвирлари, шабада эсиб турибди. Лекин ўша пайтда кун иссиқ, сув етишмайди, ҳамма чанкаган. Шўндан кейин сув ташиб келтириб беришган. Учта оператор ишлайди, тасвирга олиш учун, ҳатто махсус самолёт ҳам ажратилади. Операторлар тепадан учиб ўтаётган самолётдан туриб Санобарни ва унинг қўшиқларини тинглаётган томошабинларни қайта-қайта тасвирга олишди. Чунки у пайтда кинолар плёнка, яъни кинотасмада олинарди, дубль қилинмас, бир марта олинганда яхши чиқмай қолиш эҳтимоли бор эди. Худого шукр, ҳамма съёмкалар яхши чиқди.

Бошқа бир қўшиққа қўйилган тасвирлар Тошкентда олинди. Санобарга мактаблардан биридан ўқувчилар қийдиган либос топиб келишди, яна иккита ўқувчи қизни ҳам суратга тушасизлар, деб ёнига қўйишди. Бошқа бир съёмкада Санобар отасининг оти-

га миниб, ёш чавандоз сифатида қўшиқ айтиб, тасвирга тушган. От шунақанги қочиб бердики, ишқилиб Санобар йиқилиб тушмасин, деб ҳамма юрагини чангаллаб турди. Йўқ, у отни жуда қаққонлик билан бошқарди, ўз йўриғига солиб олди...

Ўша пайтда ҳамма фильмлар Москвадан тасдиқдан ўтиши шарт эди. Шунинг учун “Қўйла, Санобар!” фильми марказга жўнатилади. Маълум муддатдан сўнг тасдиқдан ўтган фильм уч кун давомида телевидениеда намойиш этилади ва жуда катта муваффақият қозонади. Санобар тенгдошларидан, мух-

чаларга тақдим этилган аттестат унга берилмайдилар. “Ҳужжатни вилотат халқ таълими бошқармасидан оласиз”, дейишади. “Агар Тошкентга ўқишга бормайман, Андижонда қоламан, деган тилхат ёзиб, имзо қўйиб берсангиз, ҳужжатингизни берамиз”, деди бошқарма бошлиғи. “Ким қўйган бундай шартни, нима, мен халқ душманиманми?” деган саволга жавоб беришдан бўйин товлаб: “Юқоридан шундай топшириқ берилган”, деб кўзини олиб қочади...

Ёш истеъдод соҳибасининг бундан юраги хун, кўнгли забун бўлади. Боши қотари. Чунки олишай деса — рақиб кўзга кўринмайди, ўтай деса — тўсқилар йўл бермайди. Охири Худонинг хоҳиши шу экан, деб тақдирга тан берди, тўғрироғи, мағлуб бўлди. Кўринмас ёв — маҳаллийчилик, миллий маҳдудлик касалига мубтало бўлган қайсидаир амалдорнинг кўринмас қўли унинг гирибонига маҳкам ёпишиб олганди. Бошига тушган шунча кўргиликлардан юрак олдирган Санобар “Ҳеч қаерга ўқишга бормайман, Андижонда қоламан” деган ваъда билан бошқарма бошлиғи ҳузуридан чиқиб кетди.

Ёш хонанда “Қўйла, Санобар!” фильмида Анвар Исроиловнинг “Боғларда гул-чечак, шу боғларда” деган шеърига композитор Эдуард Қаландаров басталган қўшиқни айтган эди. Телевидениеда “Мусика жавони” деган кўрсатув бўларди, ўшанда. Эдуард Қаландаров пианинода бир мусиқани чалиб, эфир орқали: “Санобар, сен айтганидан қўшиққа мана шу мусиқани қўйиб қўйишди, келсанг, ижро этасан”, деди. Санобар ўша кўрсатувни томоша қилиб ўтирган эди. Лекин барибир Тошкентга келолмади, ўша қўшиқни айтиш армон бўлиб қолди. Кейинчалик бу қўшиқ Мухаббат Шамаева ижросида оммалашиб кетди.

Машхурлик ташвишлари

Бутун Ўзбекистонга машхур бўлиб кетган фильмдан сўнг Санобарда бўш вақтнинг ўзи қолмади. Тадбирлар, учрашувлар унис ўтмасди. Турли кўрсатувларга тақлиф қилинар, бирига бориб, бирига ўлғурмасди. Унга тақлид қилиб қўшигини айтганидан қўлаб кетди. Иккинчи томондан, машхурлик унга ташвиш ҳам келтирди. Кўз теғдими, бошқа бўлдимми, Санобар қаттиқ оғриб, анча вақт ётиб қолди.

Ана шундай бир пайтда, ўлганнинг устига тепган, дегандай, тўларда унинг қўшиқларини айтиб юрадиган сохта “Санобар Раҳмонова”лар сони жуда кўпайди. Тўшақда ётганида ўзини Санобар сифатида кўрсатиб, тўйма-тўй юрган ёш қизча сабаб эл орасида: “Санобар тўйма-тўй юрибди экан”, деган ҳар хил миш-миш гаплар тарқалиб кетди. Оддий чўпон оиласида тарбия олиб, 13 ёшдаёқ бу қадр машхурликка эришган қизалоққа гайрилик билан қараб юрган маҳаллий амалдорлар буларнинг ҳаммаси ёлгон эканини билиб турса-да, миш-мишлардан унумли фойдаланади. “Тўйларга бориб, пул ишлаб юрибди” деган баҳона билан республика ва вилотда бўлиб ўтадиган турли тадбирларга қатнашишга йўл қўйишмайди.

Бунинг устига Шароф Рашидов вафот этганидан кейин маҳаллий ҳокимият раҳбарлари чўпон оиласига қуриб берилган уйни тортиб олмақчи бўлишди. Ёки уйнинг пулини тўлаб қўйишлар, дейишади. Берилган уй учун

маётганидан хавотирга тушган шоир Анвар Исроилов уни Тошкентга қақир-тириб, нима учун ижоддан тўхтаб қолганини сўрайди. Гап нимадалигини тушуниб етган “Билимлар уйи”да уч кун давомида у билан ижодий учрашувлар ташкил этади ва уни эфирга беради. Ўша ерда Санобар Анвар Исроилов шеъри, Муҳаммаджон Мирзаев мусикаси асосида тайёрланган иккита янги қўшиқ ўрганиб, телевидение орқали ижро қилади.

Мактабни битираётган пайтда ҳам қизалоқлигида эришган машхурлиги яна унга панд берди. Ҳамма битирув-

чиларга тақдим этилган аттестат унга берилмайдилар. “Ҳужжатни вилотат халқ таълими бошқармасидан оласиз”, дейишади. “Агар Тошкентга ўқишга бормайман, Андижонда қоламан, деган тилхат ёзиб, имзо қўйиб берсангиз, ҳужжатингизни берамиз”, деди бошқарма бошлиғи. “Ким қўйган бундай шартни, нима, мен халқ душманиманми?” деган саволга жавоб беришдан бўйин товлаб: “Юқоридан шундай топшириқ берилган”, деб кўзини олиб қочади...

Ёш истеъдод соҳибасининг бундан юраги хун, кўнгли забун бўлади. Боши қотари. Чунки олишай деса — рақиб кўзга кўринмайди, ўтай деса — тўсқилар йўл бермайди. Охири Худонинг хоҳиши шу экан, деб тақдирга тан берди, тўғрироғи, мағлуб бўлди. Кўринмас ёв — маҳаллийчилик, миллий маҳдудлик касалига мубтало бўлган қайсидаир амалдорнинг кўринмас қўли унинг гирибонига маҳкам ёпишиб олганди. Бошига тушган шунча кўргиликлардан юрак олдирган Санобар “Ҳеч қаерга ўқишга бормайман, Андижонда қоламан” деган ваъда билан бошқарма бошлиғи ҳузуридан чиқиб кетди.

Ёш хонанда “Қўйла, Санобар!” фильмида Анвар Исроиловнинг “Боғларда гул-чечак, шу боғларда” деган шеърига композитор Эдуард Қаландаров басталган қўшиқни айтган эди. Телевидениеда “Мусика жавони” деган кўрсатув бўларди, ўшанда. Эдуард Қаландаров пианинода бир мусиқани чалиб, эфир орқали: “Санобар, сен айтганидан қўшиққа мана шу мусиқани қўйиб қўйишди, келсанг, ижро этасан”, деди. Санобар ўша кўрсатувни томоша қилиб ўтирган эди. Лекин барибир Тошкентга келолмади, ўша қўшиқни айтиш армон бўлиб қолди. Кейинчалик бу қўшиқ Мухаббат Шамаева ижросида оммалашиб кетди.

Ёш хонанда “Қўйла, Санобар!” фильмида Анвар Исроиловнинг “Боғларда гул-чечак, шу боғларда” деган шеърига композитор Эдуард Қаландаров басталган қўшиқни айтган эди. Телевидениеда “Мусика жавони” деган кўрсатув бўларди, ўшанда. Эдуард Қаландаров пианинода бир мусиқани чалиб, эфир орқали: “Санобар, сен айтганидан қўшиққа мана шу мусиқани қўйиб қўйишди, келсанг, ижро этасан”, деди. Санобар ўша кўрсатувни томоша қилиб ўтирган эди. Лекин барибир Тошкентга келолмади, ўша қўшиқни айтиш армон бўлиб қолди. Кейинчалик бу қўшиқ Мухаббат Шамаева ижросида оммалашиб кетди.

Ёш хонанда “Қўйла, Санобар!” фильмида Анвар Исроиловнинг “Боғларда гул-чечак, шу боғларда” деган шеърига композитор Эдуард Қаландаров басталган қўшиқни айтган эди. Телевидениеда “Мусика жавони” деган кўрсатув бўларди, ўшанда. Эдуард Қаландаров пианинода бир мусиқани чалиб, эфир орқали: “Санобар, сен айтганидан қўшиққа мана шу мусиқани қўйиб қўйишди, келсанг, ижро этасан”, деди. Санобар ўша кўрсатувни томоша қилиб ўтирган эди. Лекин барибир Тошкентга келолмади, ўша қўшиқни айтиш армон бўлиб қолди. Кейинчалик бу қўшиқ Мухаббат Шамаева ижросида оммалашиб кетди.

Касби — агроном, умри санъатга бахшида

Санобар Раҳмонова бошқарма бош-

лиғига берган ваъдасида турди — Андижон пахтачилик институтига ҳужжат топшириб, агрономликка ўқиди. Бир маҳаллада яшаб, бир мактабда ўқиган, битта институтда таҳсил олган Илҳом Жўраева турмушга чиқди. Ёш келин-куёв гарчанд агрономлик бўйича таҳсил олаётган бўлса-да, санъатга меҳри баланд эди. Шунинг учун улар аввал инсти-

тутнинг “Оқ олтин” ансамблида, кейинчалик филармонияда фоалият қўрсатишди. Қайси вилотда, қайси туманда ҳўжалик ёки бригада пахта режасини бажарса, ўша ерга бориб, концерт қўйишарди.

Бу икки истеъдодли санъаткорнинг ширали овози, қўшиқларининг ўзига хос ижроси соҳа фидойиларининг эътиборига тушди. Улар касби агроном, умрини эса санъатга бағишлаган эр-хотинларни пойтахтда ўқиб, ижод қилишга тақлиф этишди. Шарт-шароит яратиб беришни ваъда қилишди. Бу тақлифга Илҳом Жўраев рози бўлади, лекин Санобар Раҳмонова кўнмайди.

Чунки турмуш ўртоғи оилада саккиз фарзанднинг кенжаси бўлиб, кексайиб қолган қайнонаси ва қайнотаси уларнинг қарамонига эди. Санобар бу икки фаришта инсоннинг хизматини қилиб,

уларнинг дуоларини олишга қарор қилади. Бу орада бирин-кетин фарзандлар туғилади. Хонанда кўпроқ вақтини фарзандлар тарбияси билан ўтказди. Улар тўрт фарзандни тарбиялаб, воёга етказишади. Оиласи туфайли маълум муддат ижодда танаффус қилган Санобар барибир севган соҳасига яна қайтади — 2006 йилда умр йўлдоши Илҳом Жўраев ва кенжа ўғли Илҳосбек билан оилавий санъаткорлар гуруҳини ташкил этишади.

Санобар Раҳмонованинг бахти шундаки, турмуш ўртоғи, қайнона-қайнотаси унинг санъатини қадрлади, уни давом эттиришига изн берди. Фарзанди Илҳосбек санъат йўлидан бориб, Асакадаги маданият уйида ишлапти. Демак, санъаткорлар сулоласи аъёнлари давом этаётир, ривожланмоқда.

«Президентимизнинг гаплари менга қайта қанот бахш этди»

Давлатимиз раҳбари 2017 йилда санъат ва маданият ходимлари, зиёлилар билан учрашувда Санобар Раҳмонова ҳақида жуда илиқ фикрлар билдирди. Бу гаплар Санобарни руҳлантирди, унга қанот бағишлади. Юрагининг туб-тубига туғиб қўйган орзуларни чўлғаниб кетди. Қайта ҳаётга келгандай бўлди. Яна янги куч, ғайрат билан ижод қилишни бошлади.

Бир неча ўн йиллардан бўён экранлардан олиб ташланган “Қўйла, Санобар!” фильми телевидение орқали берилга бошлади, ўзи муастаклилик байрами муносабати билан ташкил қилинган тадбирда янги қўшиғи билан қатнашди.

Санобар Раҳмонова ўша йили санъат соҳасида эришган ютуқлари, қилган меҳнатлари учун “Дўстлик” ордени билан тақдирланди. Ёш суйган камтарин хонанда вилотда, республикада бўлиб ўтадиган тадбирларга тақлиф қилинадиган бўлди, янги-янги қўшиқлари билан мухлислар олқишини олди.

Хотира уйғонса гўзалдир

Бундан ярим аср муқаддам, 13 ёшда бетақор овози ва қўшиқлари билан миллионлаб орақарини забт этган камтар камсуқум, барча ҳаёт синовларини мардонавор енгиб ўтган Санобар Раҳмонова ҳозирга ҳам ижод қилади, изланишдан тўхтамайди. Пойтахтни орзу қилмасдан туриб, қишлоқда яшаб ҳам эл ҳурматиға эришиш, уларнинг севимли хонандаси бўлиш мумкинлигини амалда исботлади. Чунки унинг қўшиқларини тинглаб улғайган, шу руҳ билан санъатга кириб келган, ўз бахтини топиб, халқ артисти даражасига етган санъаткорлар ҳам уни устоз деб билади.

— Онам ҳозир 94 ёшда, илоҳим, бахтимизга ҳамиша соғ-саломат бўлсинлар. Онамнинг “Севимли” телеканалда Ўзбекистонда хизмат қилган артист Фарход Абдуллаев олиб борадиган “Эслаб-эслаб” кўрсатувини жуда яхши кўради, — дейди Санобар Раҳмонова. — Элимиз суйган санъаткорлар Муножаб Йўлчиева ва Султонпошша Даваева шу кўрсатувда чиққанида менга: “Болам, шу кўрсатувга санам бир марта қиксанг бўларкан”, деганди. Онанинг истаги ижобат, деганларидай, қарангки, орадан уч кун ўтиб менга кўнғирок қилишди, шу кўрсатувга қақир-ишди. Турмуш ўртоғим, фарзандларим билан ўша кўрсатувда иштирок этдик, кўп хотиралар қайта уйғонди.

Ҳар баҳорда ям-яшил япроқ ёзган мажнунтолларни кўрсам, Ўзбекистон санъат арбоби, кинорежиссёр Ҳожимурод Иброҳимовнинг мен ҳақимда олган фильми, унда тасвирга олинган сочлари толим-толлим, оху кўзли Андижон қизлари ёдимга тушади. Илк бор мени “Андижоним” қўшиғи билан Ўзбекистонга танитган устозим Ғуломжон Рўзиев кўз олдимга келади. Улардан бир умр қарздорман, миннатдорман.

Президентимиз сайловолди учрашувлари муносабати билан Андижонга келганида кўплар қатори кўришиш бахтига муяссар бўлдим. Шунда у киши телевизорда берилган кўрсатувлардан бирида Шароф Рашидов ҳақида айтган гапларини эшитган экан, жуда хурсанд бўлганини айтди. Ўз навбатида, Президентимизнинг маданият, санъат аҳли, зиёлилар билан бўлиб ўтган учрашувда мен ҳақимда айтган бир оғиз гаплари ҳаётимни бутунлай ўзгартдиб юборганини, ўзимни санъатда қайта туғилгандай ҳис қилганимни гапириб бердим. Умрлари узок бўлсин.

Жаннатмонанд Ўзбекистонимизнинг оддий бир қизи сифатида одамлари мард ва танги, бағрикенг дийрда яшаётганимдан жуда бахтлиман. Ғурурланаман, фахрланаман. Одамларимиздаги кўтаринки кайфият, эртанги юрта ишончини кўриб қувонаман. Қайталаётган имкониятлар, янгиланишлар мени ижод қилишга, янги-янги қўшиқлар яратишга ундайди. Юртимизнинг кўркам жамоли изланишларимга қанот бўлади.

Нуруллоҳ ОСТОНОВ
(«Халқ сўзи»).

Халқ сўзи

Народное слово

МУАССИСЛАР:

Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши,
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Сенати Кенгаши

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2020 йил 25 мартда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 841. 32 145 нусxada босилди, ҳажми — 2 табоқ, Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоиси келишилган нархда.

Газетани ҳақиқати маълумотларни оқлаб олиш учун QR-коднинг телефонингиз орқали сканер қилинг.

ТЕЛЕФОНЛАР:

Девонхона 71-259-74-51; қотибхона 71-259-74-53;
эълонлар 71-259-74-55.

